

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/240/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4211214216
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4211214216.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Česká republika, s. r. o. so sídlom Praha 4, Novodvorská 994, IČO: 25 117 483, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o. so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti odporkyni: J. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom X., X. XX/X, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne: Spotrebiteľské združenie OSA so sídlom Bratislava, Fedinova 9, IČO: 42 260 086, zast. HKP Legal, s. r. o. so sídlom Bratislava, Sasinkova 6, IČO: 36 727 334, o zaplatenie 364,68 eura s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 8. októbra 2012, č. k. 8C/226/2011-123, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne, trovy právneho zastúpenia vo výške 62,12 eura, k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 52 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. 10. 2008, § 2 písm. a), b) zákona č. 250/2007 Z. z. v znení účinnom do 31. 10. 2008, § 879f ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení novely zák. č. 150/2004 Z. z., účinnej od 01. 04. 2004, § 100 ods. 1, § 101 Občianskeho zákonníka, majúc pritom za to, že zmluva o úvere je zmluvným typom s osobitnou právnou úpravou v zákone č. 258/2001 Z. z., ktorý je k ustanoveniam Občianskeho zákonníka, s podrobnou úpravou spotrebiteľských zmlúv od 01. 04. 2004, predpisom lex specialis, s poukazom na § 879f ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka. S poukazom na uvedené súd prvého stupňa vzťah účastníkov konania posudzoval ako záväzok z spotrebiteľskej zmluvy podľa § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. 12. 2007 a subsidiárne na zmluvu o úvere použil Občiansky zákonník. Keďže vedľajší účastník na strane odporkyne, ako aj odporkyňa sama vzniesli námietku premlčania, súd na ňu zo zákona prihliadol a mal za to, že uplatnená pohľadávka je premlčaná. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru odporkyni, avšak dňa 01. 04. 2009 právny predchodca navrhovateľa odporkyni oznámil, že splatnosť dlhu vo výške 433,08 eura je dňa 03. 04. 2009. Návrh bol podaný dňa 19. 08. 2009, teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby, ktorá uplynula dňa 03. 04. 2011 (03. 04. 2009 + 3 roky). Z týchto dôvodov súd prvého stupňa návrh zamietol a o trovách konania rozhodol v zmysle § 142 ods. 2 OSP tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Následne rozhodol o trovách konania vedľajšieho účastníka v zmysle § 142 ods. 1 OSP. Mal za to, že vedľajší účastník bol úspešný, pretože predmetom sporu v čase jeho vstupu do konania bola suma 229,80 eura.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie navrhovateľ z dôvodu, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil a dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. S poukazom na § 100 ods. 1, § 101 Občianskeho zákonníka zastal názor, že jeho pohľadávka sa stala splatnou dňa 03. 04. 2009 a návrh na začatie konania bol podaný dňa 19. 08. 2011, teda jeho nárok v čase podania návrhu na začatie konania nebol premlčaný. Z uvedeného dôvodu

považoval rozhodnutie súdu prvého stupňa za nesprávne. Okrem toho bol toho názoru, že odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa je rozporuplné, jednotlivé časti si navzájom odporujú, výpočet súdu, na základe ktorého dospel k záveru, že nárok navrhovateľa bol v čase podania návrhu na začatie konania premlčaný, je nesprávny a v nesúlade s ustanovením § 101 Občianskeho zákonníka, na ktorý súd v odôvodnení poukázal, a preto zastal názor, že uvedené rozhodnutie súdu prvého stupňa je aj nepreskúmateľné. V ďalšej časti odvolania namietal, že rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti, v ktorej ho súd zaviazal na náhradu trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi, vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Bol toho názoru, že vedľajší účastník musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Má pritom možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva. Okrem toho poukázal na skutočnosť, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, teda pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Zastal tiež názor, že viaceré podania nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, významných skutočností vzťahujúcich sa na predmet sporu. Okrem toho mal za to, že paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Preto bol toho názoru, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva. Zároveň upozornil na skutočnosť, že nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi súd neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, keďže tieto trovy neboli účelne vynaložené a neboli ani v príčinnej súvislosti s procesným postojom vedľajšieho účastníka k predmetu konania. Z vyššie uvedených dôvodov považoval právne zastúpenie vedľajšieho účastníka v predmetnom konaní za nadbytočné, účelové a ne hospodárne. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrhu vyhovie v plnom rozsahu a vedľajšiemu účastníkovi trovy právneho zastúpenia neprizná, resp. v zmysle ustanovenia § 221 OSP ho zruší a vec vráti súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil voči odporkyni a vedľajšiemu účastníkovi trovy konania.

K odvolaniu navrhovateľa sa písomne vyjadril vedľajší účastník. Vo svojom vyjadrení uviedol, že do konania vstúpil oznámením, ktorým zároveň vzniesol námietku premlčania, obsahujúcu relevantnú právnu argumentáciu, ktorá mala za následok zamietnutie návrhu na začatie konania. Námietka premlčania nebola daná zo strany hlavného účastníka a nemohla byť daná ani zo strany súdu, pretože je právnou námietkou vyplývajúcou z hmotnoprávných predpisov. Bez právneho posúdenia veci a bez vznesenia námietky premlčania zo strany vedľajšieho účastníka by v danom konaní nemohlo byť na ňu zo strany súdu prihliadnuté, pričom je možné a aj pravdepodobné, že hlavný účastník by bol vo veci neúspešný, obdobne ako boli neúspešní mnohí ďalší spotrebitelia, od ktorých navrhovateľ vymáhal premlčané nároky v prevažnej väčšine zo spotrebiteľských zmlúv. Početnosť spotrebiteľských vecí navrhovateľa s obdobným skutkovým a právnym základom prejednávanych na všeobecných súdoch determinoval podľa jeho názoru svojím postupom výlučne navrhovateľ. Okrem toho považoval za odporujúce zásade rovnosti podmienok v súdnom procese, zásade spravodlivosti súdneho procesu, ale aj dobrým mravom, aby navrhovateľovi so silným ekonomickým zázemím, ktorý žaluje spotrebiteľov obvykle žijúcich často na hranici existenčného minima, o zaplatenie premlčaných záväzkov z neplatných spotrebiteľských zmlúv, súd priznával v týchto súdnych konaniach s rovnakým kauzálnym základom právo na náhradu trov právneho zastúpenia a občianskemu združeniu pôsobiacemu v nepodnikateľskej sfére a konajúcemu výlučne na prospech spotrebiteľa, ktorý nemá a zväčša si ani nemôže dovoliť právneho zástupcu, právo na náhradu trov právneho zástupcu nepriznal a tým mu de facto odňal základné procesné právo na zastúpenie advokátov. Nepriznaním náhrady trov konania by súd priamo poprel rovnosť podmienok v konkrétnom súdnom konaní. Pokiaľ by súd chcel aplikovať argumenty navrhovateľa na všetky konania, nemohol by pre prípad plného úspechu v konaní navrhovateľa priznať navrhovateľovi náhradu trov konania, pretože navrhovateľ je obchodnou spoločnosťou, ktorá skupuje pohľadávky vyplývajúce zo spotrebiteľských zmlúv a samotný navrhovateľ je v konaniach zastúpený advokátom, na základe čoho si navrhovateľ v konaniach uplatňuje náhradu trov právneho zastúpenia, pričom právny zástupca navrhovateľa tiež používa pre množstvo prípadov štruktúrou aj právnou argumentáciou podobné podania. Argumentáciu navrhovateľa preto považoval za tendenčnú a irelevantnú. Z uvedených dôvodov neexistoval dôvod na nepriznanie práva na náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi. Stanovisko navrhovateľa popierajúce význam právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka považoval za účelové a zjavne nesprávne a tiež odporujúce

zákonem SR a predpisom EÚ. Pokiaľ bolo možné, aby sa "silný" navrhovateľ dal zastúpiť advokátskou kanceláriou a v prípade úspechu vo veci žiadal náhradu trov právneho zastúpenia, muselo byť možné, aby mal takéto oprávnenie aj vedľajší účastník konania, ktorým je navyše v tomto prípade spotrebiteľské združenie, ktoré je zriadené za účelom ochrany práv odporcu ako spotrebiteľa. Spochybnením opodstatnenosti právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces zahŕňajúceho okrem iného aj tzv. princíp rovnosti zbraní. Mal za to, že vedľajšiemu účastníkovi nie je možné odoprieť právo dať sa zastúpiť advokátom. Z uvedených dôvodov navrhol napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania v sume 19,92 eura a v prípade, ak sa odvolací súd stotožní s názorom navrhovateľa, navrhol, aby odvolací súd v zmysle § 109 ods. 1 písm. c) OSP pred vydaním rozhodnutia konanie prerušil a požiadal Súdny dvor Európskych spoločení o rozhodnutie o práve spotrebiteľského združenia na plnohodnotné právne zastúpenie vrátane práva na priznanie náhrady trov konania v prípade, ak procesné úkony združenia budú v súdnom procese na prospech spotrebiteľa a budú mať v časti týkajúcej sa účasti spotrebiteľského združenia za následok úspech vo veci.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP), pričom dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné podľa § 221 ods. 1 písm. h) OSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V prejednávanej veci sa navrhovateľ návrhom doručeným súdu prvého stupňa dňa 19. 08. 2011 domáhal zaplata sumy 364,68 eura s príslušenstvom. Svoj nárok odôvodnil tým, že dňa 22. 08. 2007 uzatvoril postupca s odporkyňou na predtlačenom formulári Zmluvu o osobnom úvere č. 24580144 a poskytol odporkyni úver na nákup spotrebného tovaru vo výške 364,80 eura bezhotovostným prevodom na účet odporkyne. Účastníci sa v zmluve dohodli, že odporkyni bude poskytnutý úver spolu s dohodnutými úrokmi splácať formou pravidelných mesačných splátok vo výške 16,07 eura. Keďže odporkyňa nedodrжала dohodnutý splátkový kalendár a dostala sa do omeškania, došlo k zosplatneniu úveru a postupcu od zmluvy odstúpil písomným oznámením zo dňa 01. 04. 2009, pričom určil lehotu na plnenie dňa 03. 04. 2009.

Súd prvého stupňa vo veci najskôr rozhodol rozsudkom zo dňa 16. januára 2012, č. k. 8C/226/2011-44 tak, že odporkyni uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 119,88 eura spolu s úrokom z omeškania 9,5% ročne od 22. 04. 2011 až do zaplata všetko v mesačných splátkach po 5 eur, ktoré splátky sú splatné, vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca, 15-tym dňom po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého dlhu. Vo zvyšku návrh zamietol, konanie v časti o zaplata 15 eur zastavil a o trovách konania rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Rozsudok súdu prvého stupňa v zamietajúcej časti včas podaným odvolaním napadol navrhovateľ, v dôsledku čoho odvolací súd uznesením zo dňa 30. apríla 2012, č. k. 9Co/80/2012-67 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti, ako aj v časti náhrady trov konania účastníkov zrušil a vec v týchto častiach vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Pre absenciu odvolania účastníkov konania v prisudzujúcej časti a zastavujúcej časti rozsudok súdu prvého stupňa nadobudol právoplatnosť a predmetom ďalšieho konania zostala navrhovateľom napadnutá zamietajúca časť a na ňu nadväzujúci výrok o náhrade trov konania, o ktorej súd prvého stupňa rozhodol napadnutým rozsudkom.

Aj proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie navrhovateľ a ako odvolací dôvod uviedol, že napadnuté rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci, ako aj namietal, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav. Dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak

síce aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka, ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Súd prvého stupňa návrh zamietol z dôvodu, že návrh bol podaný po uplynutí trojročnej premlčacej doby, ktorá uplynula dňa 03. 04. 2011 (03. 04. 2009 + 3 roky) a návrh bol podaný dňa 19. 08. 2009.

Odvolací súd sa s takýmto právnym posúdením veci nestotožňuje.

V posudzovanej veci je nesporné, že pohľadávka navrhovateľa sa stala splatnou dňa 03. 04. 2009 a návrh na začatie konania bol podaný dňa 19. 08. 2011. Aplikujúc § 101 Občianskeho zákonníka na daný skutkový stav je zrejmé, že pohľadávka navrhovateľa nie je premlčaná, ale zo strany súdu prvého stupňa došlo k zrejmej matematickej chybe spočívajúcej v nesprávnom výpočte, pretože k premlčaniu v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka by došlo až dňa 03. 04. 2012 (03. 04. 2009 + 3 roky), a nie dňa 03. 04. 2011, ako to nesprávne ustálil súd prvého stupňa.

Vzhľadom na to, že v priebehu konania bolo medzi účastníkmi nesporne preukázané, že pohľadávka sa stala splatnou dňa 03. 04. 2009, odvolací súd konštatuje, že záver súdu o premlčaní nie je vecne správny, preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. h) OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP) s tým, že v ďalšom konaní súd prvého stupňa bude viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226) a rozhodne aj o trovách celého konania, vrátane trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 OSP).

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.